

Behawior rozrodczy samic i samców norek amerykańskich (*Neovison vison*) w chowie fermowym na podstawie obserwacji materiału wideo z kamer umieszczonych w klatkach

mgr Aleksandra Maria Wojciechowska

Streszczenie

Celem pracy była obserwacja i analiza zachowania norek amerykańskich utrzymywanych w warunkach fermowych na podstawie materiału wideo, stworzenie etogramu zachowań rozrodczych oraz analiza czynników wpływających na rozród tych zwierząt. Badania przeprowadzono na grupie 12. samców i 30. samic fermowej norki amerykańskiej odmiany barwnej perła, zwierzęta w czasie trwania doświadczenia monitorowane były przez kamery zapisujące obraz od godziny 06:00 do 18:00, w sezonie rozrodczym trwającym od 6. do 17. marca.

Analizując materiał filmowy wyodrębniono 7 najczęściej występujących kategorii zachowań takich jak: zachowania związane z kopulacją, odpoczynek, pielęgnacja, obserwacja, zabawa, pobyt w domku i inne zachowania. Na podstawie analizy zebranego materiału wideo zidentyfikowano i sklasyfikowano 18 zachowań rozrodczych charakterystycznych dla *Neovison vison*, które przedstawiono w postaci etogramu takich jak: akceptacja samca przez samicę, atak/agresja, brak akceptacji samca przez samicę, celowe podejście do oznaczeń, celowe podejście do partnera, dosiadanie, gonitwa, gryzienie ogona, intromisja, kopulacja, obwąchanie szyi/futra, obwąchiwanie narządów płciowych, ocieranie się o partnera, pielęgnacja, szukanie partnera, ugryzienie w szyję, zakończenie kopulacji i znaczenie terenu. Zwierzęta z największą liczbą skutecznych kryć (odpowiednio 26 i 24 krycia) przejawiały dużo częściej takie zachowania rozrodcze jak: gonitwa, gryzienie w szyję czy dosiadanie samicy, w porównaniu ze zwierzętami o najmniejszej liczbie kopulacji (10 i 7 kryć). Zaobserwowano rytuały rozrodcze zbieżne z tymi, jakie obserwuje się u norek wolnożyjących co świadczy o tym, że zachowania rozrodcze norek utrzymywanych na fermach nie zmieniły się.

W analizie uwzględniono następujące czynniki wpływające na czas i liczbę kopulacji: termin krycia, porę dnia, czas innych zachowań, znajomość między partnerami oraz czas przystąpienia do kopulacji. Przeanalizowano również behawior samców w poszczególnych tygodniach kryć i porach dnia. Wszystkie uzyskane dane opracowano statystycznie.

Nie stwierdzono istotnego wpływu pór krycia (rano i popołudniu) na średni czas i liczbę kopulacji u poszczególnych samców jak i całej analizowanej grupy. Analiza średniej dla całej badanej grupy zwierząt terminu krycia (pierwszy i drugi tydzień kryć) wykazała, iż miał on

istotny wpływ na średni czas kopulacji, odnotowano stopniowy wzrost długości kopulacji w kolejnych dniach sezonu rozrodczego. Kolejnymi czynnikami które w sposób istotny wpływały na czas kopulacji były czas obwąchiwania samicy, ocierania się ciałem o płć przeciwną, przebywania poza klatką jak również czas od wpuszczenia samicy do klatki do rozpoczęcia krycia.

Słowa kluczowe: norka amerykańska, behavior rozrodczy, etogram, etologia

07.05.2021 Aleksandra Wojciechowska